

1939 10 10 Vilniaus ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo ir Lietuvos-Sovietų Sąjungos savitarpio pagalbos sutartis

Maskva

1939 m. spalio 10 d.

Lietuvos Respublikos Prezidentas iš vienos pusės ir Aukščiausios SSSR Tarybos Prezidiumas iš antros pusės, siekdami plėsti 1920 metų liepos 12 dienos taikos sutartimi nustatytus draugiškus santykius, pagrįstus nepriklausomo valstybingumo ir nesikišimo į antrosios Šalies vidaus reikalus pripažinimu;

pripažindami, kad 1920 metų liepos 12 dienos taikos sutartis ir nepuolimo bei taikos ginčų sprendinio 1926 metų rugsėjo 28 dienos sutartis tebėra jų savitarpinių santykių ir prievolių tvirtu pagrindu;

įsitikinę, kad abiejų Susitariančių Šalių interesus atitinka tikslių savitarpio saugumo užtikrinimo sąlygų nusakymas ir teisingas išsprendimas klausimo dėl valstybinės priklausomybės Vilniaus miesto ir Vilniaus srities, Lenkijos neteisėtai atplėštų nuo Lietuvos,

pripažino esant būtina sudaryti šią Vilniaus miesto ir Vilniaus srities Lietuvos Respublikai perdavimo ir Lietuvos-Sovietų Sąjungos savitarpinės pagalbos sutartį ir šiam reikalui paskyrė savo įgaliotiniais:

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS:

Juozą Urbšį, Užsienių Reikalų Ministrą,

AUKŠČIAUSIOSIOS SSSR TARYBOS PREZIDIUMAS:

V. M. Molotovą, Liaudies Komisarų Tarybos Pirmininką ir Užsienių Reikalų Liaudies Komisarą, kurių įgaliotiniai, abipusiai pareiškę savo įgaliojimus, rastus esant sudarytus tinkama forma ir reikiama tvarka, susitarė dėl štai ko:

I straipsnis

Lietuvos ir SSSR draugingumui sustiprinti Vilnius ir Vilniaus sritis Sovietų Sąjungos perduodami Lietuvos Respublikai, įjungiant juos į Lietuvos valstybės teritorijos sudėtį ir nustatant sieną tarp Lietuvos Respublikos ir SSSR pagal pridedamą žemėlapij, tačiau smulkiau ši siena bus nusakyta papildomame protokole.

II straipsnis

Lietuvos Respublika ir Sovietų Sąjunga prižada teikti viena kitai visokią pagalbą, įskaitant čia ir karinę, Lietuvos užpuolimo ar jos užpuolimo grasymo atveju, o taip pat SSSR užpuolimo ar užpuolimo grasymo per Lietuvos teritoriją iš bet kurios Europos valstybės pusės.

III straipsnis

SSSR pasižada teikti Lietuvos kariuomenei palengvintomis sąlygomis pagalbą ginklais ir kita karine medžiaga.

IV straipsnis

Lietuvos Respublika ir Sovietų Sąjunga pasižada drauge ginti Lietuvos sienas, kuriam reikalui Sovietų Sąjungai suteikiama teisė savo lėšomis laikyti bendru susitarimu nustatytoje Lietuvos Respublikos vietovėse griežtai aprėžtą Sovietų sausumos ir orinių ginkluotų pajėgų kiekį. Tiksliai šios kariuomenės buvimo vieta ir ribos, kuriose ji galės būti pastatyta, jos kiekis kiekvienoje paskiroje vietovėje, o taip pat visi kiti klausimai, kaip štai ūkinio, administracinio jurisdikcinio pobūdžio ir kitokie, kylantieji ryšium su

Sovietų ginkluotų pajėgų esimu Lietuvos teritorijoje pagal šią sutartį, bus tvarkomi atskirais susitarimais.

Šiam tikslui reikalingi sklypai ir pastatai Lietuvos Vyriausybės bus teikiami nuomos teisėmis prieinama kaina.

V straipsnis

Grasant užpuolimui Lietuvai ar SSSR per Lietuvos teritoriją, abi Susitariančios Šalys tuojau apsvarstys susidariusią padėtį ir imsis visų priemonių, kurios bendru susitarimu bus pripažintos būtinomis Susitariančiųjų Šalių teritorijos neliečiamybei užtikrinti.

VI straipsnis

Abi Susitariančios Šalys pasižada nesudarinėti bet kurių sąjungų ir nedalyvauti koalicijose, nukreiptose prieš vieną iš Susitariančiųjų Šalių.

VII straipsnis

Šios sutarties įgyvendinimas jokių būdu neturi paliesti Susitariančiųjų Šalių suverenių teisių, ypač jų valstybinės santvarkos, ekonominės ir socialinės sistemos, karinių priemonių ir bendrai nesikišimo į vidaus reikalus dėsnio.

Sovietinių sausumos ir orinių ginkluotų pajėgų buvimo vietovės (šios sutarties IV str.) visokiomis aplinkybėmis pasilieka Lietuvos Respublikos sudedamąja dalimi.

VIII straipsnis

Šios sutarties veikimo laikas dalyje, liečiančioje Lietuvos Respublikos ir SSSR savitarpinės pagalbos prievoles (str. str. II—VII), - penkiolika metų, tačiau jei viena iš Susitariančiųjų Šalių neras reikalinga atšaukti šios sutarties terminuotų nuostatų už metų ligi šios sutarties pabaigos, tai šie nuostatai automatiškai veiks dar sekančius dešimt metų.

IX straipsnis

Ši sutartis įgyja galios ratifikacijos dokumentais pasikeitus. Pasikeitimas dokumentais įvyks Kaune šešių dienų po sutarties pasirašymo bėgyje.

Ši sutartis sudaryta dviejuose originaluose, lietuvių ir rusų kalbomis, Maskvoje 1939 metų spalio 10 dieną.

J. Urbšys

V. Molotov